

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY POŚWIĘTNE

z dnia 2016 r.

**w sprawie trybu przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) - Rada Gminy Poświętne uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poświętne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

ADWOKAT
Ewa Zareba-Sycik
Ewa Zareba-Sycik

Przewodniczący Rady

Bogdan Świadek

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Poświętne
z dnia.....2016 r.

PROGRAM

**PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ**

**OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE POŚWIĘTNE
NA LATA 2016-2020**

Poświętne, maj 2016 rok

I. WSTĘP

Przemoc, to celowe użycie siły fizycznej przeciwko sobie, komuś innemu, przeciwko grupie, społeczności, co powoduje, lub może spowodować zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenia w rozwoju lub deprawację. Przemoc możemy podzielić na : fizyczną, psychiczną, seksualną, deprawację i zaniedbanie.

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „pojęcie przemocy w rodzinie” zdefiniowane jest: jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członka rodziny lub także innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej; w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

II. ISTOTA I ZAKRES PROGRAMU

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.¹⁾);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2015 r. poz.1893);
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, z 2015 r. poz. 437).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Poświętne będzie skorelowany z: Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy, Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Poświętne, Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Poświętne.

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY POŚWIĘTNE

Gmina Poświętne jest położona w południowo wschodniej części powiatu wołomińskiego. Jej powierzchnia to 104,25 km², zamieszkiwana przez 6111 mieszkańców w tym: kobiety – 3037, mężczyźni - 3074 (stan na dzień 31.12.2015 r. – dane z ewidencji ludności). Gmina liczy 28 sołectw o liczbie mieszkańców :

Lp.	Nazwa wsi	Liczba osób
1.	Choiny	214
2.	Cygów	331
3.	Czubajowizna	152
4.	Dąbrowica	216
5.	Helenów	54
6.	Jadwiniew	203
7.	Józefin	75
8.	Kielczykowizna	54
9.	Kolno	124
10.	Krubki-Górki	165
11.	Laskowizna	101
12.	Małków	79
13.	Międzypole	175
14.	Międzyleś	605
15.	Nadbiel	138
16.	Nowy Cygów	163

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 1045, 1058, 1240, 1310, 1359, 1607, 1830 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 195.

17.	Nowe Ręczaje	370
18.	Ostrowik	114
19.	Poświętne	408
20.	Ręczaje Polskie	298
21.	Rojków	211
22.	Stróżki	40
23.	Turze	238
24.	Trzcinka	167
25.	Wola Cygowska	237
26.	Wola Ręczajska	318
27.	Wólka Dąbrowicka	411
28.	Zabraniec	448
	Razem	6111

Na terenie gminy istnieją następujące instytucje:

1. Urząd Gminy Poświętne.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem.
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Poświętnem.
4. Bank Spółdzielczy w Mińsku Mazowieckim Filia w Poświętnem.
5. Gminny Ośrodek Zdrowia w Poświętnem.
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Publiczne Gimnazjum w Poświętnem.
8. Szkoła Podstawowa w Międzyzylesiu.
9. Szkoła Podstawowa w Wólce Dąbrowickiej.
10. Szkoła Podstawowa w Poświętnem.
11. Szkoła Podstawowa w Turzu.
12. Szkoła Podstawowa w Nowych Ręczajach.
13. Szkoła Podstawowa w Zabrańcu.
14. Samorządowe Przedszkole w Nowych Ręczajach.
15. Zespół Dzielnicowych w Poświętnem Sekcji Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wołominie.

Działalność gospodarczą na terenie Gminy Poświętne prowadzi 268 podmiotów (dane z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej na dzień 05.01.2016r.).

Gmina Poświętne jest gminą typowo rolniczą, choć obecnie z pracy w gospodarstwie rolnym utrzymuje się niewiele rolników. Mieszkańcy utrzymują się głównie z pracy najemnej.

Z pomocy społecznej korzystało:

Rok	Liczba rodzin
2012	189
2013	204
2014	194
2015	204

Była to pomoc w postaci dożywiania dzieci w szkołach, zasiłków stałych, okresowych, celowych, specjalistycznych usług opiekuńczych, ubezpieczenia zdrowotnego dla osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej.

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie wykorzystano dane z Komendy Policji w Wołominie, materiały uzyskane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wywiady środowiskowe, Niebieskie Karty, obserwacje).

Przejawy przemocy to: awantury domowe, w tym spowodowane nadużywaniem alkoholu, pobicia, poniżanie, wyzwiska, zaniedbywanie, przemoc seksualna, szeroko rozumiana przemoc ekonomiczna. Ofiarami tych przemocy są zwykle małżonkowie, dzieci, rodzice, inne osoby zamieszkujące w rodzinie, w tym osoby niepełnosprawne. Występuje również przemoc wobec ludzi starszych, przejawiająca się przemocą fizyczną, psychiczną oraz pozbawianiem tych osób godnych warunków mieszkaniowych. Istnieje również przemoc psychiczna wobec dziecka, którego rodzice nie respektują postanowienia sądowego dot. opieki nad dzieckiem.

Dane dotyczące Gminy Poświętne z Komendy Policji z Wołomina

Rok	2013	2014	2015
Ogółem ilość przeprowadzonych interwencji domowych	69	48	62
Liczba niebieskich kart założonych oraz kontynuowanych przez Policję (w danym roku)	15	10	9
Ogółem pokrzywdzonych	4	8	7
W tym: - kobiet	4	3	6
- mężczyzn	-	-	1
- dzieci	-	5	-
Ogółem nietrzeźwych sprawców przemocy	2	8	6

W latach 2013-2015 Policjanci Zespołu Dzielnicowych w Poświętnem Sekcji Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wołominie przeprowadzili 179 interwencji domowych. Z roku na rok ilość zakładanych przez Policję niebieskich kart, jak i interwencji domowych rośnie. Głównym czynnikiem wpływającym na występowanie w rodzinie form przemocy, jest nadużywanie alkoholu.

Informacja dot. ilości niebieskich kart założonych i prowadzonych w latach 2012-2015

L.p	2012	2013	2014	2015
Ogółem	6	16	10	12
OPS	1	1	0	2
Policja	4	15	10	9
Oświata	0	0	0	1
Ochrona zdrowia	1	0	0	0
Liczba kontynuowanych kart z poprzedniego okresu sprawozdawczego	1	5	10	9

Pracownicy Socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2012-2015 założyli 4 Niebieskie Karty – rodzinom udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej i pomocy finansowej. Z doświadczenia i spostrzeżeń pracowników socjalnych możemy wysnuć wnioski, że przemoc domowa jest zjawiskiem wstydlivym i żadne statystyki nie są w stanie odzwierciedlić tego problemu. Najczęściej ofiarami przemocy są dzieci, które nie potrafią same poprosić o pomoc. Przepisy prawa nie zawsze ułatwiają właściwe i skuteczne działanie instytucji, organizacji i społeczeństwa w walce z tym zjawiskiem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracując z osobami uzależnionymi od alkoholu w latach 2012-2015 nie założyła żadnej Niebieskiej Karty.

Podsumowując należy stwierdzić, że przemoc domowa jest to zjawisko złożone i występuje w terenie wieloaspektowo. Może być rozpatrywana w kilku perspektywach: psychologicznej, moralnej, prawnej i społecznej. W dużej mierze przemoc domowa występuje z problemem uzależnienia od alkoholu. Dane z badań potwierdzają że występują bardzo silne związki pomiędzy nadużywaniem alkoholu, a stosowaniem przemocy interpersonalnej w ogóle.

Przemoc stosowana wobec dzieci wynika z braku umiejętności stosowania innych metod wychowawczych (osoby doświadczające przemocy w dzieciństwie, są zazwyczaj sprawcami przemocy w stosunku do własnych dzieci jak i innych osób w rodzinie).

Zachowania przemocowe zaobserwować można również w relacjach sąsiedzkich, szkolnych, pracowniczych, w instytucjach itp.

W związku z powyższym w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy należy stosować podejścia systemowe, długofalowe oraz interdyscyplinarne.

IV. ZASOBY GMINY POŚWIĘTNE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Zasoby instytucjonalne Gminy to: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem, Komenda Powiatowa Policji w Wołominie – Zespół Dzielnicowych w Poświętnem, Gminny Ośrodek Zdrowia w Poświętnem, Publiczne Gimnazjum w Poświętnem, sześć szkół podstawowych: w Nowych Ręczajach, Międzyzlesiu, Poświętnem, Turzu, Wólce Dąbrowickiej, Zabrańcu, Przedszkole Samorządowe w Nowych Ręczajach, instytucje kościelne (Parafia Rzymosko – Katolicka: w Poświętnem, w Zabrańcu, we Franciszkowie), sołtysi i rady sołeckie 28 wsi.

Na terenie gminy Poświętne do chwili obecnej problemami przemocy zajmowali się głównie pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej, policjanci – dzielnicowi, pedagog szkolny, psycholog, terapeuta do spraw uzależnień. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, obowiązkiem gminy jest podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego. W skład Zespołu powołano osoby, które w ramach wykonywanego zawodu zajmują się problematyką przemocy jak: przedstawiciele oświaty, ochrony zdrowia, sądu, policji, pomocy społecznej.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Program jest skierowany do mieszkańców Gminy Poświętne szczególnie do tych, którzy doznają przemocy, są świadkami przemocy, jak również do sprawców przemocy.

1. Cele główne (strategiczne) programu:

- podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy Poświętne wobec przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie,
- oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

2. Cele operacyjne programu:

- działania informacyjno – edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Opracowywanie i realizacja programów profilaktycznych w środowisku szkolnym,
- edukacja rodziców na temat form i metod wychowawczych,
- zwiększenie skuteczności profesjonalnej pomocy i dostępności do tej pomocy,
- ochrona ofiar przemocy,
- promowanie mediacji rodzinnych,
- zwiększenie skuteczności interwencji wobec sprawców przemocy,
- izolacja sprawców od ofiar przemocy.

3. Działania:

- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem, zajęcia wychowawcze,
- kontynuacja edukacji przedmałżeńskich,
- poradnictwo w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem,
- wspieranie rozwoju nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu sprzyjających zachowaniom nieagresywnym,
- budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie,

- udoskonalanie poradnictwa rodzinnego i socjalnego, prawnego, pedagogicznego, psychologicznego i medycznego,
- udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą,
- pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą,
- dalsza realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- stworzenie spójnego systemu oddziaływań terapeutyczno – korekcyjnych dla sprawców przemocy,
- pełna informacja dla sprawców przemocy na temat programów.

VI. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zespół interdyscyplinarny to powołana grupa osób, profesjonalistów, którzy współpracując ze sobą wykorzystują posiadaną wiedzę, nabyte umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują do skutecznego reagowania na doniesienia o krzywdzeniu dzieci i innych członków rodzin.

Główną ideą zespołu interdyscyplinarnego jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Stworzenie obszaru współpracy złagodzi bariery komunikacyjne między instytucjami, podniesie efektywność pracy, oraz społeczne zaufanie do instytucji pomagających.

1. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- jednostki pomocy społecznej,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- sądu (kuratorzy).

2. Tryb i sposób powoływania i odwoływania zespołu interdyscyplinarnego określa Uchwała Nr VI/29/2011 Rady Gminy Poświętne z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Poświętnem oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

3. Zasady pracy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Organizatorem spotkań będzie Przewodniczący Zespołu, a w razie jego nieobecności Zastępca Przewodniczącego Zespołu. Zespół Interdyscyplinarny będzie działał na podstawie opracowanego i zatwierdzonego regulaminu.

4. Główne zadania Zespołu to:

- przyjmowanie zgłoszeń w przypadkach występowania przemocy od służb zajmujących się problemem przemocy w rodzinie,
- planowanie i pomoc rodzinom w których dochodzi do przemocy i osobom krzywdzonym,
- ewaluacja sytuacji rodzin,
- wspieranie ofiar przemocy w rodzinie w przewyciężaniu sytuacji kryzysowej, oraz przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganie przemocy,
- monitorowanie sytuacji i ewentualna pomoc.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki własne gminy, przekazane do budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w

Poświętnem z wyszczególnieniem na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr

Rady Gminy Poświętne

z dnia 2016 r.

w sprawie trybu przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek realizowania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy, Rada Gminy Poświętne uchwała Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Poświętne. Realizacja omawianych zadań prowadzona będzie w Gminie Poświętne w oparciu o powyższy program, którego głównym celem będzie zmniejszenie skali przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Poświętne na lata 2016 – 2020 jest w pełni uzasadnione.